

KAUPAN LIITTO

LAUSUNTO

8.10.2025

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

HE 123/2025 VP

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAEIKSI VIRVOITUSJUOMAMVEROSTA ANNETUN LAIN JA ALKOHOLI- JA ALKOHOLIJUOMAMVEROSTA ANNETUN LAIN LIITTEEN MUUTTAMISESTA SEKÄ VIRVOITUSJUOMAMVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA ANNETUN LAIN KUMOAMISESTA

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu seuraavaa:

Hallituksen esityksen taustalla on virvoitusjuomaverolain vuoden 2023 muutos, jossa virvoitusjuomavero porrastettiin nykyisen kahden veroluokan sijasta kuuteen veroluokkaan. Lisäksi esitykseen on sisällytetty hallitusohjelman, sekä vuosien 2024 ja 2025 kehysriihissä sovittujen mukaiset virvoitusjuomaverojen korotukset.

Esityksen suurimmat ongelmat kiteytyvät sen perusteettomaan monimutkaisuuteen, sekä veronkorotuksen kohtuuttoman korkeaan tasoon. Lisäksi vaikka uudistusta perustellaan nimellisesti terveysperusteisuudella jää terveydellisten vaikutusten osuus vähintään marginaaliseksi. Esityksenkin mukaan veromuutoksen aiheuttamia kokonaisvaikutuksia kulutukseen ei ole pystytty riittävän luotettavasti arvioimaan. Kaupan liitto pitää näin ollen selvänä, että perusteita koko virvoitusjuomaverojärjestelmän monimutkaistamiselle ei ole.

Kaupan liitto esittää, että hallituksen esitys palautetaan valmisteluun, jossa virvoitusjuomaveron porrastusmallia ja veronkorotusten tasoja tarkastellaan uudelleen. Jos esitystä ei palauteta valmisteluun, Kaupan liitto pitää tärkeänä, että muutosten voimaantuloa myöhennetään esitetystä 1.4.2026 vähintään kuukaudella. Järjestelmien toimivuuden varmistamiseksi, muutokset tulisi saattaa voimaan aikaisintaan 1.5.2026.

Hallinnollisen taakan lisääntyminen nostaa yritysten kustannuksia

Kaupan liitto huomauttaa, että hallituksen ja samoin EU:n tavoitteena on yritysten hallinnollisen taakan pienentäminen. Esitys kuusiportaisine virvoitusjuomaverojärjestelmineen on tämän tavoitteen kanssa ristiriidassa. Esitetyt muutokset lisäävät yritysten hallinnollista taakkaa ja aiheuttavat yrityksille merkittäviä kertakustannuksia.

Erityisesti kauppojen kustannustaakkaa kuormittavat investoinnit uuden kuusiporaisen järjestelmän rakentamiseen. Tietojärjestelmiin sekä veroilmoittamisen mahdollistaviin järjestelmiin tulee lisätä mm. valmisteverotietoihin uudet verotasot, tuotteiden kalsiumpitoisuus ja sokeripitoisuus, sekä kiinteiden juomavalmisteiden sekoitusuhde sekä sokeripitoisuus.

Kauppa on vastuussa, siitä että kullekin virvoitusjuomaveron piiriin kuuluvalla tuotteella on määritelty oikea verotaso, joka raportoidaan ja tilitetään Verohallinnolle oikean suuruisena. Tietojen tarkastaminen toimitusketjun eri vaiheissa tulee lisäämään kauppojen hallinnollista työtä ja kustannuksia merkittävästi.

Virvoitusjuomaveron korotus tulee lisäämään matkustajatuontia

Esityksen mukaan veron tasakorotus merkitsee keskimäärin noin 50 prosentin korotusta nykyisin voimassa oleviin verotasoihin nähden. Sokerittomien tuotteiden osalta veroa korotetaan 54 % per litra ja sokerillisten (korkein luokka) 84 %. Näin merkittävä korotus virvoitusjuomaveron piirissä olevien tuotteiden verotasoon nostaa väistämättä tuotteiden hintoja. Hintojen raju nousu tulee johtamaan kasvavaan virvoitusjuomien matkustajatuontiin alkoholijuomien tavoin, jolloin verotuloja jää kertymättä Suomeen.

Muut huomiot

Kaupan liitto huomauttaa, että isojen yli 5 litran vesipakkausten merkitys maamme huoltovarmuudelle on tärkeä. Ehdotettujen veromuutosten takia näiden tuotteiden hinta tulee esityksen arvion mukaan nousemaan prosentuaalisesti merkittävästi, 45 prosenttia. Kaupan liitto ei pidä näiden tuotteiden sisällyttämistä virvoitusjuomaveron piiriin perusteltuna ja esittää, että esitystä muutetaan tältä osin. ~~Kaupan liitto huomauttaa, että kuluvalle hallituskaudella arvonlisäverokantoihin on kohdistunut merkittäviä korotuksia. Nyt lausunnolla olevan korotuksen lisäksi syyskuun alusta 2024 tuli voimaan yleisen alv-kannan korotus 1,5 prosenttiyksiköllä 25,5 %:iin ja vuoden 2025 alusta astui voimaan 10 prosentin verokannan soveltamisalaan kuuluvien hyödykkeet siirto 14 prosenttiin lukuun ottamatta sanoma- ja aikakauslehtiä. Yhdessä muiden arvonlisäverotukseen kohdistuvien kiristysten kanssa tulee nyt lausunnolla oleva makeisten ja suklaan alv-korotus kiristämään osaltaan jo hidas-tumaan kääntynyttä inflaatiota ja heikentämään kuluttajien ostov~~

Esityksessä ei tyhjentävästi avata pakkaamattoman elintarvikkeen käsitettä. Näin ollen jää epäselväksi rinnastuuko esimerkiksi hanavesi, joka tarjoillaan lasista, niihin pakkaamattomiin elintarvikkeisiin, jotka sisältyvät veron piiriin. Kaupan liitto toivoo, että esitystä tarkennetaan tältä osin.

Kunnioitavasti

KAUPAN LIITTO

Kari Luoto
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
johtava asiantuntija